

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

AK Parti hükümetleri döneminde ülke gündeminin en çok konuştuğu konuların başında; kamu kaynaklarının kullanımında şeffaflığın olmadığı, yolsuzluk ve suistimallerin giderek arttığı, bu durumun ekonomik krizlere, gelir dağılımında adaletsizliğe, hayat pahalılığına ve dolayısıyla vatandaşların geleceğe dair umutsuzluk ve ülkeye aidiyet duygularının örselenmesine yol açtığı bilinen bir realitedir.

Ülke kaynaklarının doğru ve yerinde kullanılmadığı, siyasi saiklerle iş ve işlemlerin tatbik edildiği, usulsüz ve kanunların etrafından dolanarak güya meşruiyet kazandırılan konuların başında ise; özellikle kamu bankalarının uygulamaları gelmektedir. Kamu bankalarının özel ve tüzel kişilere verdiği kredi ve imkanların siyasi yandaş ve iktidar referansı gözetilerek dağıtıldığı kamuoyunda yaygın bir kanaattir. Ancak, Sayıştay raporları ve yargı dosyalarından da anlaşılacağı üzere konunun sadece kamuoyu kanaatinden ibaret olmadığı, usulsüz ve kanunsuz karar ve uygulamaların resmi makamlar tarafından da kayıt altına alındığı bilinmektedir.

Bu minvalde son 20 yılda, kamu bankalarının özel ve tüzel kişilere (Kamu kurum ve kuruluşları da dahil) sağladığı kredilerin hangi kısıtlara göre hangi miktarlarda verildiği, söz konusu kredilerin ne kadarının geri ödenmediği, ödenmeyen krediler için kamu bankalarından sorumlu hükümetin ne gibi yaptırımları devreye soktuğu, bu kredilere imza atan yönetim kurulu üyesi, genel müdür ve yönetim kurulu başkanlarının bankacılık sektöründe ne gibi bir eğitime ve tecrübeye sahip oldukları, bu kişilerin, siyasi geçmişlerinin ve varsa mevcut siyasi unvanlarının sağlanan krediler için verdikleri kararlarda bir etkisinin olup olmadığı, bu durumun siyasi etik açısından bir sorun teşkil edip etmediği gibi konuların tam ve kamil manada incelenmesi, bu duruma yol açan kanuni düzenlemeler de dahil ülke ekonomisine verdiği zararların tespiti ve konunun her boyu ile masaya yatırılması ile alınacak tedbirlerin belirlenmesi amacıyla, Anayasamızın 98'inci, TBMM İçtüzüğü'nün 104 ve 105'inci maddelerine uyarınca Meclis Araştırması açılmasını saygılarımla arz ve teklif ederim. 08.07.2025

Selçuk ÖZDAĞ
Muğla Milletvekili
Yeni Yol Partisi Grup Başkanvekili

GEREKÇE:

Bugün ülke ekonomisi büyük bir kriz içinde ve bu durum ciddi bir beka sorununa dönüşmüştür. Ülke kaynaklarının nerdeyse yandaş olmak şartıyla yerli ve dahi yabancı kişi ve kuruluşlara ipotek edildiğini söylemek abartılı bir tespit olmayacaktır. Söz konusu ekonomik krizin varlığını nihayet iktidar da kabul etmiş ve ülkenin ekonomik bir savaş verdiği şeklinde defalarca açıklamalar yapmıştır. Ayrıca tüm kamu kurum ve kuruluşlarının uymak zorunda olacağı tasarruf tedbirlerini içeren paketleri her fırsatta ilan etmektedir.

Söz konusu tasarruf tedbirlerine gerekçe olarak mesela deprem, savaş, gibi beyanlar açıklasalar da esasen yaşanan ekonomik ve elbette siyasi krizlerin gerçek sebebinin; uzun yıllardır uygulanan yolsuzluk ekonomisi, eş dost ahabap kapitalizmi ile yandaşlara aktarılan kamu kaynakları ile siyasetin finanse edilmesi, verimli olmayan yatırımlar ve bilimsellikten, realiteden uzak hayal mahsulü ekonomik politikalar olduğu herkesin malumudur.

Merkezi yönetimin uyguladığı iç dış finans kaynağı yaratma ve bu manada özellikle yurt dışından çeşitli isim ve gerekçelerle yaptığı borçlanmalar ülke ekonomisine onulmaz yaralar açmışken benzer uygulamaları yerel manada özellikle de milletimizin vergileri ile finanse edilen kamu bankaları eliyle tatbik edildiğini görüyoruz.

Bu durum ekonomik darboğaza girmiş, nüfusunun büyük bir çoğunluğu yoksulluk sınırı, ciddi bir kısmı da açlık sınırı altında yaşamak zorunda kalan ülkemizde devasa bir bela sorununa dönüşmüş durumdadır.

Son günlerde birçok belediye ve yöneticilerine yönelik olarak kamu kaynaklarının usulsüz ve kanunsuz şekilde belli bir amaç için aktarıldığı iddiasıyla güya yolsuzluk operasyonları yapılmaktadır. Söz konusu belediyelerin tamamının muhalefet parti yönetimindeki belediyeler olması bu operasyonların siyasi bir gaye ile yapıldığını göstermektedir. Aksi bir durum olsaydı geçmişte hangi gerekçelerle görevden alındığını ya da istifa ettirildiğini öğrenemediğimiz mesela Ankara, İstanbul, Balıkesir büyükşehir belediye başkanlarına yönelik iddialar da araştırılır, yargıya intikal ettirilir ve kamuoyu bilgilendirilirdi.

Yine aynı şekilde: Kamu bankaları tarafından dağıtılan, çoğu geri ödenmeyen ve ülke ekonomisine ciddi zarar veren kredilere imza atanların niçin bu kararları aldığının araştırılmadığı gibi.

Yakın zamanda Ziraat Bankası Başkan Vekili Veysi Kaynak'ın, yönetim kurulu başkanı olduğu Kuvva Gıda adlı şirkete Ziraat Bankası üzerinden milyonlarca liralık kredi sağladığı ortaya çıkmış, şirketin banka borcu bir yılda 98,8 milyondan 161 milyona çıktığı açıklanmıştır. Kuvva Gıda'nın hisseleri borsada hızla değer kazanırken, şirketin devletten toplam 840 milyon lira teşvik aldığı, buna karşılık yalnızca 13 kişilik istihdam taahhüdü verdiği medyaya yansıyan şirketin sahipleri arasında olan Eski Bakan yardımcısı Veysi Kaynak'ın hem kamu bankasında üst düzey görevde olması hem de kamu kaynaklı desteklerle şirketini büyütmesinin etik manada tartışılmaması bile yeni Türkiye realitesi olarak karşımızda durmaktadır. Kaldı ki görevi kanunlarda açıkça yazılan Ziraat Bankası'nın görevi siyasi kişiliklere kredi ve imkân sağlamak değil, son yıllarda yok edilen Türk çiftçisine yardımcı olmak, tarıma ve üretime katkı sağlamaktır.

Ziraat Bankası çiftçilerimize kredi vermek yerine mesela Sayıştay raporuna göre Yıldırım Demirören'e, medya grubu alsın diye 895,6 milyon dolar; yine bir kamu bankası olan Halk Bankası da MASAK raporuna göre, organize suç örgütü lideri olarak yargılanan Ayhan Boran Kâplân'ın şirketlerine 700 milyon lira kredi vermiştir. Bu kredilere imza atan banka yöneticileri, bunları

izleyen BDDK ve Hazine Maliye Bakanı Mehmet Şimşek şimdi de kendi başkan vekili ve eşinin yönettiği şirkete kredi sağlayan bir banka yöneticisi ile karşı karşıyayız.

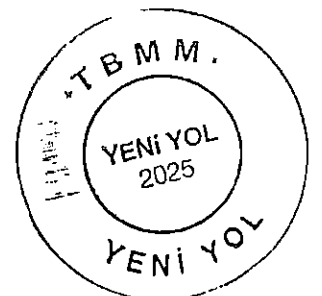
Varlık Fonu bünyesinde kamu bankalarının niçin Sayıştay denetiminden vareste tutulduğunun bu manada değerlendirilmesi gerekmektedir.

Yine medyaya yansıyan bir bilgiye göre; Eski bir AK Parti Milletvekilinin sahibi olduğu Holding tarafından borçlarına karşılık olarak 2019'da 100 milyon dolara kamu bankası Halkbank'a satılan bir AVM, 2023'te yarı fiyatına yine aynı Holding tarafından geri alınmıştır. Yaşanan bu 'kamu zararı' TBMM'de KİT Komisyonunda da ciddi tartışmalara konu olurken, Halkbank Genel Müdürü Arslan'ın, 'zarar edince sattık' dediği bilinmektedir. Kamu bankasına yönetici olarak atanan bu kişiler en basit bir ticari kural olan Basiretli Bir Tüccar" gibi bile davranamıyorlar ama her nasılsa bu koltuklara ısrarla oturtulmaya devam ediliyor.

Konunun muhatabı bu kişilerin, özel bankaların kredi verdiği (hatta daha uygun şartlarda kredi verdiği) ülkemizde kamuoyunda tartışılan söz konusu bu kredileri hep kamu bankalarından alıyor olması zaten meselenin özünü oluşturmaktadır. Özel bankalardan siyasi saiklerle ve referansla kredi almak mümkün değildir çünkü.

Ülke/kamu kaynaklarının; davetiyeli ihaleler, hibeler, silinen vergiler, kamuya yararlı vakıf/dernekler ile sayıştay denetiminden azade kılınan Varlık fonu içindeki kamu bankaları, Türkiye Turizm Tanıtım ve Geliştirme Ajansı, Aile ve Gençlik Fonu, Dışişleri Teşkilatını Güçlendirme Vakfı gibi düzenlemelerle ülke ve milletimiz aleyhine belli kişi ve gruplara aktarıldığı, söz konusu kaynak transferlerinin siyaset mekanizması için kullanıldığına ilişkin kamuoyunda yaygın bir kanaat hâkim olmuştur.

Bu doğrultuda, son 20 yılda, kamu bankalarının özel ve tüzel kişilere (Kamu kurum ve kuruluşları da dahil) sağladığı kredilerin hangi kıstaslara göre hangi miktarlarda verildiği, söz konusu kredilerin ne kadarının geri ödenmediği, ödenmeyen krediler için kamu bankalarından sorumlu hükümetin ne gibi yaptırımları devreye soktuğu, bu kredilere imza atan yönetim kurulu üyesi, genel müdür ve yönetim kurulu başkanlarının bankacılık sektöründe ne gibi bir eğitime ve tecrübeye sahip oldukları, bu kişilerin, siyasi geçmişlerinin ve varsa mevcut siyasi unvanlarının sağlanan krediler için verdikleri kararlarda bir etkisinin olup olmadığı, bu durumun siyasi etik açısından bir sorun teşkil edip etmediği gibi konuların tam ve kamil manada incelenmesi, bu duruma yol açan kanuni düzenlemeler de dahil ülke ekonomisine verdiği zararların tespiti ve konunun her boyu ile masaya yatırılması ile alınacak tedbirlerin belirlenmesi amacıyla TBMM'de bir araştırma komisyonu tesis edilmesi milletimiz adına bir sorumluluğun yerine getirilmesi olacaktır.

MİLLETVEKİLİ ADI SOYADI	SEÇİM BÖLGESİ	İMZA
SADULLAH KISACIK	ADANA	
İDRİS ŞAHİN	ANKARA	
MESUT DOĞAN	ANKARA	
SADULLAH ERGİN	ANKARA	
ŞERAFETTİN KILIÇ	ANTALYA	
CEMALETTİN KANİ TORUN	BURSA	
MEHMET ATMACA	BURSA	
SEMA SİLKİN ÜN	DENİZLİ	
ERTUĞRUL KAYA	GAZİANTEP	
NECMETTİN ÇALIŞKAN	HATAY	
BÜLENT KAYA	İSTANBUL	
DOĞAN DEMİR	İSTANBUL	
ELİF ESEN	İSTANBUL	
HASAN KARAL	İSTANBUL	
MEDENİ YILMAZ	İSTANBUL	
MUSTAFA KAYA	İSTANBUL	
BİROL AYDIN	İSTANBUL	
MUSTAFA BİLİCİ	İZMİR	
İRFAN KARATUTLU	KAHRAMANMARAŞ	
MEHMET EMİN EKMEN	MERSİN	
SELÇUK ÖZDAĞ	MUĞLA	
MEHMET KARAMAN	SAMSUN	

